

Makedonien (117)

30

8. januar 2002

23/1-02

Rapport fra besøg i Skopje, Makedonien

21.-23. november 2001

Udlændingestyrelsen
Ryesgade 53
2100 København Ø

Telefon: +45 3536 6600
Telefontid: 9.00 – 12.00
Telefax:
E-post: udlst@udlst.dk

Ekspedition:
Alle hverdage: 8.30 – 12.00
Torsdag tillige: 15.30 – 17.30
Information på internettet: <http://www.udlst.dk>

Indholdsfortegnelse

Indholdsfortegnelse.....	2
Indledning	3
1. Den aktuelle situation i Makedonien	3
2. Situationen for etniske albanere og romaer	4
2.1 Etniske albanere.....	5
2.2 Romaerne.....	5
3. Forhold vedrørende amnesti og mobilisering.....	7
3.1 Amnestien	7
3.2 Mobiliseringen i marts 2001 og straf for udeblivelse fra mobilisering	7
4. Ægthedsvurdering af medbragte dokumenter.....	8
4.1 Metode	8
4.2.1 Retsdokument 1	9
4.2.2 Retsdokument 2	9
4.3 Indkaldelse til mobilisering	10
Bilagsfortegnelse	11

Indledning

Udlændingestyrelsen aflagde besøg i Skopje, Makedonien (Den tidligere jugoslaviske republik Makedonien) i perioden 21.-23. november 2001 for at indhente oplysninger om den aktuelle situation. Oplysningerne skal bruges til behandlingen af nogle asylansøgninger fra makedonske statsborgere. Det drejer sig om makedonske statsborgere af albansk eller roma herkomst, der har motiveret deres ansøgning med den aktuelle krise i Makedonien. 2 af ansøgerne har fremlagt dokumenter, der i anonymiseret form er søgt ægthedsvurderet under besøget.

Udlændingestyrelsen har afholdt møder med følgende organisationer i Skopje:

- UNHCR
- UNDP
- International Federation of Red Cross and Red Crescent Societies
- Helsinki Committee/Centre for Human Rights
- Gypsy Union of Macedonia
- Forsvarsministeriets juridiske kontor
- Et lokalt advokatfirma.

1. Den aktuelle situation i Makedonien

Beskrivelsen har ingen intention om at være fuldstændig. Der henvises i den forbindelse til yderligere oplysninger fra de forskellige nyhedsbureauer, FN-organisationer, menneskerettighedsorganisationer og lignende

Makedonien er ifølge US Department of State Country Report on Human Rights for 2000 et parlamentarisk demokrati med en koalitionsregering. Statsoverhovedet er en præsident, der vælges ved direkte valg. Indenrigsministeriet er overordnet myndighed for de forskellige politiafdelinger, og indenrigsministeren er en civil politiker. En særlig parlamentarisk kommission har indsigt i politiarbejdet. Regeringen respekterer generelt borgernes menneskerettigheder, men politiet er endnu ikke blevet gennemgribende reformeret. Det betyder ifølge Helsinki Committee, at dets opførsel overfor mistænkte og andre fortsat er påvirket af mentaliteten fra det tidligere socialistiske system. Der er gentagne gange blevet fremsat beskyldninger om, at tilbageholdte er blevet mishandlet, og 2 af dem skulle endog være dræbt. Domstolene er generelt uafhængige, men undertiden ineffektive. Der lever godt 2 millioner mennesker i landet. Heraf er knapt 1,3 millioner slaviske makedonere, 440.000 etniske albanere, 78.000 etniske tyrkere og omkring 45.000 romaer.

Koalitionsregeringen (Government of National Unity) består siden maj 2001 af 7 partier, hvoraf "Internal Macedonian Revolutionary Organisation- Democratic party of Macedonian National Unity" (VMRO-DPMNE) og "Social Democratic Alliance of Macedonia" (SDSM) repræsenterer de slavisk talende makedonere, mens "Democratic Party of Albanians" (DPA) og "Party for Democratic Prosperity" (PDP) repræsenterer de etniske albanere. Den 20. november 2001 udtrådte SDSM af regeringen. Såvel premierministeren Ljubco Georgievski som præsidenten Boris

Trajkovski kommer fra VMRO-DPMNE. Det enlige parlamentsmedlem, der repræsenterer Roma-samfundet (Gypsy Union of Macedonia), indgår i koalitionsgrundlaget.

Nyvalg til parlamentet er planlagt til at finde sted den 27. januar 2002.

Forholdet mellem de slaviske makedonere og de etniske albanere blev ifølge de internationale nyhedsbureauer forværret, da albanske ekstremister, tilskyndet af UCK's succes i Kosovo, i januar 2001 begyndte at angribe makedonsk politi og sikkerhedsstyrker i bjergområdet op til Kosovo. Det er i den nordlige del af Makedonien, de fleste etniske albanere lever. Ekstremisterne, der kaldte sig "National Liberation Army" (NLA), krævede blandt andet Makedonien omdannet til en føderation bestående af en slavisk og en albansk del. Makedonsk militærpoliti havde besvær med at nedkæmpe NLA, der førte guerillakrig i bjergene. Under kampene i foråret 2001 mistede adskillige mennesker livet, og en stor del af de albanske landsbyboerne opholdt sig en overgang i Kosovo. I forbindelse med at makedonske politibetjente blev dræbt i bagholdsangreb, blev forretninger ejet af etniske albanere forskellige steder i landet nedbrændt eller plyndret. I begyndelse af august 2001 blev 18 makedonske soldater ifølge Economist Intelligence Unit dræbt af NLA, og den 12. august 2001 dræbte makedonsk politi 10 NLA-medlemmer i en landsby nær Skopje.

Den 13. august 2001 blev fredsaftalen "the Framework Agreement" undertegnet i den makedonske provinsby Ohrid (bilag 2). Aftalen, der skal forbedre det albanske mindretals situation, indeholder et afsnit om indførelse af lokalt selvstyre, reformer indenfor politiet (1000 etniske albanere skal tilføres styrken), anerkendelse af det albanske sprog som officielt sprog i kommuner, hvor albanerne udgør mindst 20%, flere penge til albansksproget undervisning og forbedrede muligheder for tilbagevenden af de på grund af stridighederne "displaced persons".

Den 27. august 2001 begyndte en NATO-styrke at indsamle våben fra NLA, som erklærede sig selv for opløst i henhold til aftalen. OSCE skal under NATO-beskyttelse overvåge at fredsaftalen overholdes. I forbindelse med NLA's opløsning opstod en anden ekstremistisk albansk gruppe kaldet Albanian National Army (ANA), der ønskede kampen fortsat, indtil det bliver muligt at skabe et egentligt Storalbanien. ANA er ifølge Economist Intelligence Unit angiveligt ansvarlig for sprængningen af en bombe i et ortodokst kloster i Skopje den 27. august 2001 og for en vejblokade mellem Skopje og Gostivar den 31. oktober 2001.

Det makedonske parlament godkendte den 17. november 2001 med 2/3 af stemmerne de nødvendige 15 tilføjelser til forfatningen, for at aftalen kan træde i kraft. Siden fredsaftalen blev undertegnet, har der alene været enkelte isolerede tilfælde af kampe mellem albanske ekstremister og makedonsk militærpoliti. Det synes klart, at fredsaftalen alene er kommet i stand efter pres udefra, herunder især fra EU, der har sat implementering af fredsaftalen som en forudsætning for økonomisk hjælp til Makedonien.

2. Situationen for etniske albanere og romaer

Ifølge forfatningen er alle makedonske statsborgere uanset etnisk herkomst lige for loven. De etniske mindretals kulturelle og religiøse identitet skal beskyttes, og staten støtter undervisning i mindretalssprogene og anvender mindretalssproget i de kommuner, hvor mindretallet er i flertal. Forskellige kvotaordninger søger at til sikre en retfærdig fordeling af de forskellige etniske grupper i politiet, militæret, ministerierne, på universiteterne og lignende steder. (US Department of State Country Report on Human Rights for 2000).

2.1 Etniske albanere

Alle albanske skolebørn er sikret 8 års skolegang i albansk-talende skoler. (US Department of State Country Report on Human Rights for 2000).

Ifølge UNHCR bliver de etniske albanere i Makedonien ikke forfulgt, hverken på grund af deres etniske tilhørsforhold eller politiske aktiviteter. I en af de større byer i det nordlige område, Tetovo, er politichefen etnisk albaner. Nogle af landsbyerne i de nordlige bjergegne kontrolleres fortsat af albanske ekstremister, og tvungen rekruttering til ANA vil muligvis kunne begrunde asyl. Det er dog muligt at undgå rekruttering ved at flytte til områder i Makedonien udenfor ANA's kontrol.

Ifølge UNDP sker der ingen forfølgelse eller diskriminering af de etniske albanere. Generelt får de etniske albanere betydeligt mere økonomisk støtte i form af forskellige hjælpeprogrammer fra internationale donorer end de slaviske makedonere. Økonomien er fortsat meget dårlig i Makedonien, og overgangen fra statsøkonomi til markedsøkonomi er langt fra afsluttet. Derfor har store grupper af makedonske statsborgere uanset etnisk tilhørsforhold det økonomisk dårligt, hvilket kan medføre spændinger.

Ifølge International Federation of Red Cross and Red Crescent Societies bliver de etniske albanere generelt hverken forfulgt eller diskrimineret. Mange albanere er imidlertid dårligt uddannede og har derfor vanskeligheder ved at få job i f.eks. den offentlige sektor. Nogle albanere ønsker af politiske grunde at holde sig isoleret fra de øvrige etniske grupper, hvilket igen har medført visse kontroverser på det lokale plan. I forbindelse med kampene mellem makedonske politistyrker og NLA i foråret og sommeren 2001 var visse albanske forretninger i den centrale og sydlige dele af Makedonien blevet brændt ned. Her kunne man måske tale om, at der skete en vis tidsbegrænset forfølgelse. Efter undertegnelsen af fredsaftalen er disse overgreb ophørt. I den nordlige del af Makedonien, hvor der er flere albanere, er der ingen forfølgelse.

Helsinki Committee/Centre for Human Rights oplyste, at politiets brutalitet kan risikere at ramme alle- uanset etnisk baggrund. Det var sagens konkrete omstændigheder og ikke den tilbageholdtes etnicitet, der afgør politiets opførsel. Politibetjentene forekommer på grund af situationen generelt stressede og griber ofte til vold som et efterforskningsmiddel. Det er muligt at klage til statsadvokaten over politiets brutalitet, og Helsinki Committee har initieret flere sådanne sager. I princippet er det også muligt at klage til en Ombudsmand. I praksis har det imidlertid vist sig at være formålsløst, da Ombudsmanden hidtil ikke har vist vilje til at føre sagerne til bunds. Lægeerklæringer, der ofte er et nødvendigt bevis i sagerne, kan være svære at få, henset til at visse læger føler sig intimideret af politiet. Den makedonske indenrigsminister er nationalistisk og ønsker ingen reform af politiet. I områder, der kontrolleres af NLA, hjælper politiet ikke de albanere, der er kommet i konflikt med NLA. Generelt er det svært for de etniske mindretal at få politiet til seriøst at interessere sig for deres eventuelle klager. Alene 10% af politistyrken udgøres p.t. af etniske albanere. De paramilitære styrker under indenrigsministerens kontrol, der deltog i kampene mod NLA, har ikke etniske albanere som medlemmer. En del etniske albanere, der flygtede fra deres huse i forbindelse med stridighederne, kan ikke vende hjem, fordi der ikke længere er elektricitet i nogle af landsbyerne, ligesom skolerne er blevet forblevet lukkede.

2.2 Romaerne

Ifølge UNHCR bliver romaer ikke generelt forfulgt i Makedonien. Den seneste krise har ikke involveret romaerne. Politiet vil imidlertid ofte ignorere en klage fra en roma, og generelt kan der

visse steder være spændinger mellem albanere og romaer. Det kan imidlertid ikke karakteriseres som albansk forfølgelse af romaerne. En generel social diskrimination mod romaerne findes dog i Makedonien.

Ifølge UNDP er Makedonien det land på Balkan, hvor romaerne har det bedst. En af kommunerne (Suto Orizari) har et flertal af romaer og ledes af en roma borgmester. Denne kommune får meget hjælp udefra, herunder fra UNDP og andre internationale humanitære organisationer. Der er fortsat en gruppe af romaer fra Kosovo, der opholder sig i Makedonien. Denne gruppe modtager særligt gunstige ydelser, hvilket undertiden har skabt misundelse fra andre etniske grupper og fra de lokale romaer. Militante romaer fra andre lande besøger ofte Makedonien og forsøger at skabe splid mellem de lokale romaer og andre etniske grupper. De etniske albanere forfølger ikke romaerne, men den økonomiske situation er meget dårlig med en arbejdsløshed på 32%. Det forhold, samt at 20% af alle makedonere lever under fattigdomsgrænsen, kan i sig selv skabe spændinger mellem de etniske grupper.

Ifølge International Federation of Red Cross and Red Crescent Societies opholder der sig fortsat omkring 3.500 romaer fra Kosovo i Makedonien. De ønsker ikke at vende tilbage til Kosovo, idet de forventer, at deres mulighed for at få asyl i Vesteuropa er større, hvis de ikke vender tilbage. I princippet ville de alle kunne slå sig ned i Serbien.

Romaerne i Makedonien er hverken forfulgt af myndighederne eller af de etniske albanere. Den økonomiske situation er alvorlig. Men mange romaer klarer sig bedre end de slaviske makedonere, fordi de traditionelt er ansat i servicesektoren, der, ikke i samme omfang som f.eks. fabriksarbejderne er blevet ramt af massefyringer. Der kan visse steder eksistere en vis social diskrimination, men den kan ikke karakteriseres som alvorlig.

Ifølge Helsinki Committee/Human Rights Group er romaernes situation i Makedonien "not so bad", men der er en udtalt social diskrimination. Ofte ønsker romaerne ikke at gå til domstolene med klager over politiet, fordi de mener, at de erfaringsmæssigt ikke får medhold. Romaerne er generelt dårligt uddannede og har svært ved at få arbejde. Nogle romaer har et uafklaret statsborgerskabsforhold, fordi de har undladt at lade sig registrere i forbindelse med Makedoniens overgang til selvstændig republik. Helsinki Committee forsøger at give romaerne juridisk og anden hjælp.

Ifølge repræsentanten for "Gypsy Union of Macedonia", der tillige repræsenterer romaerne i parlamentet, er romaerne i Makedonien stationære med faste boliger etc. Det har medført, at Makedonien er det land på Balkan, hvor romaerne er bedst integreret. Der lever mellem 148.000 og 160.000 romaer i Makedonien. Romaerne er i den nye forfatning anerkendt som ligeberettiget nationalitet på linie med de slaviske makedonere og f.eks. albanerne. Der eksisterer 4 politiske roma-partier, 14 roma-NGOer og 4 roma-menneske rettigheds- organisationer i Makedonien. Det nationale TV- selskab har udsendelser på romani. Derudover sender 2 private tv-kanaler på romani. Alene 100-200 makedonske romaer har hidtil søgt asyl i Vesteuropa.

3. Forhold vedrørende amnesti og mobilisering

Der henvises til Udenrigsministeriets notat af 19. oktober 2001 om militærtjeneste i Makedonien

3.1 Amnestien

Den 13. august 2001, samme dag som Ohrid aftalen blev undertegnet, sendte den makedonske præsident Trajkovski et brev til NATO's generalsekretær Lord Robertson, hvori han lovede amnesti til alle NLA-medlemmer, der frivilligt ville aflevere deres våben. Dog var undtaget de personer, der var omfattet af Krigsforbrydertribunalets (ICTY's) mandat.

Amnestiløftet blev gentaget ved en erklæring fra præsidenten den 8. oktober 2001, og dagen efter godkendt af regeringen.

I et brev af 12. november 2001 til bl.a. Lord Robertson og EU's særlige udenrigspolitiske rådgiver Solana gentog præsidenten amnestiløftet (bilag 3). I henhold til brevet skal amnestien omfatte alle medlemmer af NLA, som pr. 26. september 2001 afleverede deres våben. Amnestien omfatter alle handlinger, der er en forbrydelse i henhold til straffeloven, og som er blevet begået i forbindelse med konflikten mellem den makedonske stat og de albanske oprørere. Med mindre de makedonske myndigheder kan bevise det modsatte, antages det eo ipso at omhandlede medlemmer af NLA har afleveret deres våben.

Ifølge UNHCR fastsættes konfliktperioden til februar-september 2001. Såvel UNHCR som Helsinki Committee forventer, at den makedonske regering vil overholde amnestien. Se bilag 4 (UNHCR position paper on the issue of amnesty in FYROM of 7 November 2001).

Der er således indtil videre ikke tale om en amnestilov, men alene et løfte fra præsidenten og regeringen.

3.2 Mobiliseringen i marts 2001 og straf for udeblivelse fra mobilisering

Ifølge Forsvarsministeriets juridiske kontor blev der i marts 2001 indkaldt visse reserveenheder til brug for kampene mod NLA. Ifølge UNHCR bestod disse reserveenheder alene af personer, der havde aftjent deres værnepligt som politisoldater (under indenrigsministeriet). Indkaldelsen til mobilisering skete ifølge Forsvarsministeriet ved, at de indkaldte modtog en skriftlig indkaldelse, en såkaldt invitation.

Personer, der permanent var blevet erklæret for uegnede til militærtjeneste, ville normalt ikke modtage en indkaldelsesordre. Hvis det alligevel skete, ville den pågældende overfor indkaldelsesmyndigheden kunne medbringe sit kassationsbevis/lægeerklæring og derved undgå straf for udeblivelse. De makedonske statsborgere, der opholdt sig i udlandet under indkaldelsen, ville ligeledes slippe for eventuel straf, når de overfor indkaldelsesmyndigheden kunne sandsynliggøre, at de opholdt sig i udlandet, mens indkaldelsen blev afleveret.

Eventuelle straffesager mod personer, der var udeblevet fra indkaldelse til mobilisering, bliver forberedt af Forsvarsministeriets juridiske kontor. Da der ikke eksisterer militære domstole i Makedonien overgives sagen til kommunal/byretten i den kommune, hvor den sigtede bor.

Retsgrundlaget for en eventuel sigtelse bliver enten i henhold til forsvarsloven eller i henhold til straffeloven. Det beror på et skøn over forseelsens grovhed, hvorvidt forsvars- eller straffeloven vil blive taget i anvendelse.

Forsvarsministeriets juridiske kontor havde endnu ikke overgivet nogen sag til domstolene vedrørende udeblivelse fra mobiliseringen i marts 2001. Om det ville ske var tvivlsomt, men Forsvarsministeriet forbeholdt sig fortsat retten til at kunne initiere straffeforfølgelse i nogle af sagerne.

Da udeblivelse fra mobilisering hverken er omtalt i forsvarsloven eller straffeloven, ville en eventuel sag blive rejst som en almindelig udeblivelses/unddragelsessag. I straffeloven ville det da kunne blive tale om § 341 (se bilag 5) og i den tidligere forsvarslov (gældende indtil 1. juni 2001) § 124 (bilag 6) og i den nye forsvarslov §§ 168 og 170 (bilag 7).

Ifølge forsvarsministeriets juridiske kontor ville en dom i kommunal/byretten kunne appelleres. Byretterne havde tidligere typisk idømt fængsel i op til 2 år til personer, der var rejst til udlandet for at undgå militærtjeneste, eller som var forblevet i udlandet for at undgå at gøre militærtjeneste. Praksis viste, at appelretten normalt gjorde byrettens dom betinget, så i virkeligheden var det alene ganske få udeblivere/militærnægtere, der faktisk afsonede en fængselsstraf. Man skønnede, det kunne dreje sig om 10 personer indenfor de sidste 5 år.

4. Ægthedsvurdering af medbragte dokumenter

4.1 Metode

Udenrigsministeriet har overfor Flygtningenævnet og Udlændingestyrelsen meddelt, at i lande, hvor der ikke er dansk repræsentation med udsendt personale, ser man sig ikke i stand til at foretage ægthedsvurdering af dokumenter fremlagt i asylsager. Det betyder i en række konkrete asylsager, at de fremlagte dokumenter uprøvet må lægges til grund, med mindre udlændingemyndighederne på anden vis kan få foretaget en undersøgelse. En ægthedsvurdering foretaget af andre end de, der er betroede dertil af Udenrigsministeriet, forudsætter selvsagt, at asylansøgerens identitet på ingen måde gennem ægthedsvurderingen kan risikere at blive eksponeret. Dokumentet må derfor omhyggeligt anonymiseres. Det betyder på den anden side, at ægthedsvurderingen besværliggøres i ikke ringe omfang, da ansøgerens personlige data, dokumentnumre, journal- og domstolsnumre og lignende overstreges i dokumentet. Alene rent objektive fund i dokumentet, f.eks. henvisningen til lovparagraffer, dommer- og domstolsnavne, stempler, samt det juridiske sprog, vil kunne blive lagt til grund, henset til den manglende udenrigsministerielle godkendelse af kilden. Ofte vil et lokalt advokatfirma, der f.eks. anvendes af forskellige diplomatiske repræsentationer, internationale humanitære organisationer og lignende, kunne give en vurdering af dokumentets ægthed. I det konkrete tilfælde er et advokatfirma, der bl.a. anvendes af det danske generalkonsulat i Skopje, blevet bedt om at ægthedsvurdere 2 anonymiserede retsdokumenter og 1 anonymiseret indkaldelse til mobilisering. Mobiliseringsordren er tillige blevet forelagt det makedonske forsvarsministeriums juridiske kontor til ægthedsvurdering. Advokatfirmaet og Forsvarsministeriet fik alene dokumentet(rne) til gennemsyn i det samme lokale, som Udlændingestyrelsen opholdt sig i.

4.2.1 Retsdokument 1

Ansøgeren har til støtte for sit andragende om asyl fremlagt retsdokument 1 af 25. april 1999 udstedt af byretten i Kumanova (bilag 8) og retsdokument 2 af 10. januar 2001 udstedt af byretten i Kumanova (bilag 9). Dokumenterne forefindes angiveligt alene i kopi. For så vidt retsdokument 1 udtalte det lokale advokatfirma i Skopje:

Ægthedsvurderingen vanskeliggøres af, at dokumentet alene forefindes i kopi. Derved kan oplysninger om papirkvalitet, stempel-og papirfarve og lignende ikke inddrages i vurderingen. At ansøgerens navn, personlige data, journal- og retsnumre er blevet overstreget, umuliggjorde en 100% sikker vurdering, der ellers ville kunne været blevet foretaget ved kontrolopslag i den pågældende domstols sagsprotokol. Et sådant opslag kunne være blevet gjort uden at ansøgerens identitet var kommet til myndighedernes kendskab. Advokatfirmaet undrede sig over den manglende adressat i dokumentet. Ifølge påtegningen nederst på siden synes dokumentet at være rettet til tiltalte, mens resten af dokumentet snarere var formuleret som en efterlysningsmeddelelse. Efterlysningsmeddelelser udstedt af domstole var normalt adresseret til en politimyndighed. Dokumentet burde derfor i givet fald være i politiets varetægt og ikke i den eftersøgtes. Advokatfirmaet undrede sig endvidere over, at påtegningen nederst på siden var skrevet med andre skrifttyper end i den ovenstående tekst. Det var endvidere påfaldende, at påtegningen ikke fulgte parallelt med den ovenstående tekst, men syntes at skråne opad i dokumentet. Den anden henvisning til straffeloven kunne ikke læses henset til kopiens ringe kvalitet. Det juridiske sprog forekom usikkert.

Advokatfirmaet ønskede ikke på det foreliggende grundlag at konkludere, at det var 100% sikkert, at dokumentet ikke var kopi af et ægte dokument. Det usikre juridisk sprog kunne skyldes, at dokumentet var skrevet - ikke af en jurist- men af en kontoruddannet medarbejder ved domstolen, ligesom de øvrige forhold kunne have sin begrundelse i, at domstolen var beliggende i en provinsby, og som sådan var mindre bekendt med den korrekte procedure ved udstedelse af arrestordrer.

4.2.2 Retsdokument 2

Dokumentet fremstår som en kopi af en meddelelse fra byretten i Kumanovo af 10 januar 2001 om, at ansøgeren skal efterlyses.

Advokatfirmaet undrede sig over, at der i henhold til dokumentet den samme dag var afsagt 2 forskellige domme vedrørende den samme person. Det var højst usædvanligt. Normalt ville retten slå de 2 sager sammen til 1 sag med 1 sagsnummer. Ligesom i retsdokument 1 undrede advokatfirmaet sig over, at dokumentet manglede en egentlig adressat, selvom det af indholdet fremgik, at modtageren måtte være "Styrelsen for indre anliggender". At ansøgeren var kommet i besiddelse af dokumentet, der fremstod som en arrestordre fra domstolen i Kumanovo, var påfaldende. Arrestordrer udstedt af domstole var normalt adresseret til en politimyndighed. Dokumentet burde derfor i givet fald være i politiets varetægt og ikke i den eftersøgtes. Det var endvidere usædvanligt, at en efterlysning indeholdt en så udførlig beskrivelse af retsgrundlaget for domsafsigelserne. Når der alligevel henvises til § 344 i straffeloven, som indeholder 7 stykker, er det bemærkelsesværdigt, at det relevante stykke så ikke er nævnt. Denne upræcighed viste, at dokumentet ikke kunne være skrevet af en jurist. Derimod kunne det ikke udelukkes, at en kontoransat ved retten havde udformet skrivelsen. At det af den udførlige beskrivelse ikke fremgik,

at pågældende var dømt in absentia, var ligeledes usædvanligt. At den idømte fængselsstraf på 4 år og 3 måneder blev gentaget i dokumentet afsluttende del syntes overflødig. Endelig var der en forkert gengivelse af §349 i straffeloven, idet det korrekt hedder "Militær hemmelighed" og ikke som anført "Statslig militær hemmelighed"

Advokatfirmaet ønskede af samme grunde som anført i retsdokument 1 ikke at konkludere, at det var 100% sikkert, at dokumentet ikke kunne være kopi af et ægte dokument.

4.3 Indkaldelse til mobilisering

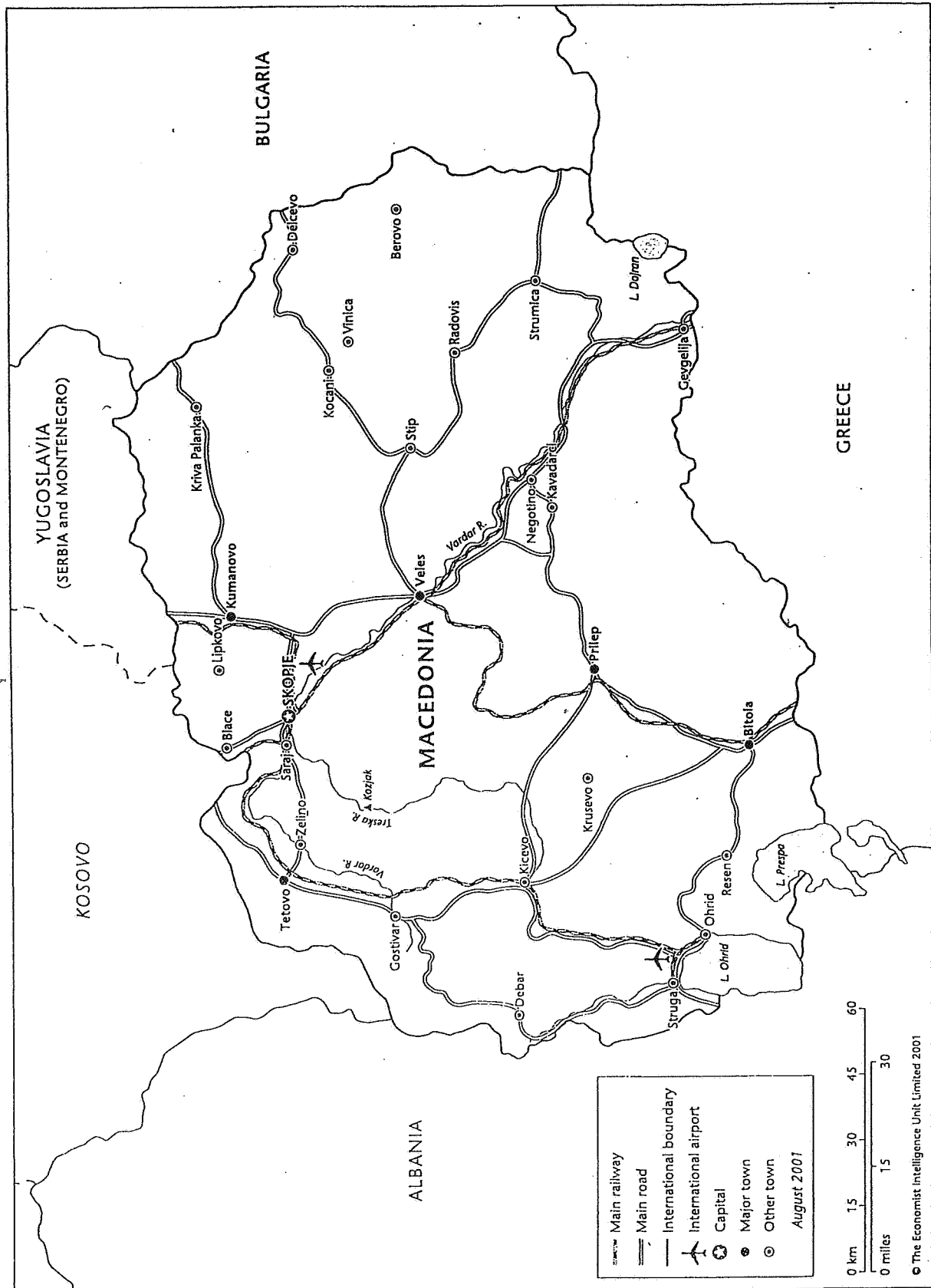
Dokumentet er fremlagt af en asylansøger, der oplyser, at det blev afleveret af militæret på hans faders bopæl i marts 2001.

Såvel Forsvarsministeriets juridiske kontor som advokatfirmaet fandt ingen formelle mangler ved dokumentet, hvorfor det ikke kunne udelukkes at være kopi af et ægte dokument.

Bilagsfortegnelse

1. Kort over Makedonien
2. "13th August Framework Agreement" refereret af Economist Intelligence Unit
3. Brev af 12. november 2001 fra Makedoniens præsident til blandt andre Robertson (NATO) og Solana (EU) med løfte om amnesti til NLA-medlemmer
4. UNHCR positionspaper of the issue of the amnesty in fyROM
5. Uofficiel oversættelse af §§ 341 og 344 i den makedonske straffelov. Fra udenrigsministeriets notat af 19. oktober 2001 om militærtjeneste i Makedonien
6. Forsvarsloven gældende indtil 1. juni 2001 § 124
7. Forsvarsloven gældende fra 1. juni 2001 §§ 168-171
8. Retsdokument 1
9. Retsdokument 2
10. Indkaldelse til mobilisering

BILAG 1

UNHCR POSITION PAPER ON THE ISSUE OF AMNESTY IN FYROM

I. UNHCR's Rationale for Involvement in the Amnesty Debate

Given UNHCR's mandate to promote and facilitate voluntary repatriation in safety and dignity as a durable solution for refugees, it is of utmost concern to the Office that official guarantees, that is in the form of an amnesty, be granted to persons who failed to answer the military call-up, or evaded or deserted from military or police service during the recent conflict in FYROM.

The UNHCR Statute entrusts the High Commissioner, to provide, *inter alia*, for the protection of refugees by assisting governments in their efforts to promote voluntary repatriation as the preferred durable solution for refugees.

This mandate has been repeatedly reiterated in various UN General Assembly Resolutions and UNHCR Executive Committee Conclusions. Furthermore, Annex C of the Framework Agreement specifically calls upon UNHCR to assist in the efforts of ensuring the return of refugees and displaced persons to their homes within the shortest possible timeframe.

Part of the Office's function of promoting and facilitating voluntary repatriation is to arrange for guarantees to be provided by the country of origin and to promote the creation of conditions that are conducive to voluntary return in safety and dignity. Return in safety requires that the necessary legal conditions are in place, including amnesties and freedom from fear of punishment upon return.

Without a formal amnesty in place for persons who failed to answer the summons, evaded military or police service or deserted from their units, their voluntary and facilitated and/or organised repatriation by UNHCR cannot take place. Moreover, for those who spontaneously return, their full reintegration into society will be adversely affected, as without an amnesty, human rights may be infringed upon.

II. Current State of Affairs

Although the issue of an amnesty was discussed during the negotiations of the Framework Agreement signed at Ohrid on 13 August 2001, it was not included in this political settlement. Instead, political undertaking was made on the basis of a letter sent on 13 August by President Trajkovski to NATO Secretary-General Lord Robertson, which offered immunity from penal proceedings for all former members of the NLA who had voluntarily disarmed excluding those suspected of having committed war crimes for which the ICTY is competent.

Following the disarmament, President Trajkovski issued a statement on 8 October 2001 confirming his intention "for amnesty of the members of the so-called NLA who voluntarily gave in their weapons within the frame of the NATO operation 'Essential Harvest' by 26 September 2001." He also stated that he expects that "the Government and other bodies of authority will effectively implement the amnesty" while stressing that it would "not refer to those who committed war crimes and crimes against humanity, torture and murder of civilians, ethnic cleansing, demolition of religious buildings and other acts for which the International Tribunal is responsible...."

On 9 October, the Government endorsed the statement of the President, although the PDP failed to take part in these discussions calling for the need to enact an Amnesty Law as "the problem can only be solved within the legislative system of the Republic of Macedonia...". The wording of the endorsement by the Government has not been made public, nor was it in the form of a legislative act or decree/decision. This has led to continuing debate and discussion as to whether the endorsement by the Government goes beyond an expression of political will and whether it can and will be implemented by the Prosecutor's Office and the Courts. This question is of particular significance as the Constitution allows for the President to "grant pardons in accordance with the law" and for the Parliamentary Assembly (not the executive branch) to "proclaim amnesties".

Uncertainty regarding the real effect of the Amnesty statement has led to continuing negotiations on how to implement the declaration and on the possibility of drafting and enacting an Amnesty Law. Considering that certain persons of concern to UNHCR, namely those who evaded or deserted from military or police service, were not addressed in the initial Presidential Statement, it is now imperative to bring to the attention of the negotiators in writing that the scope of the Amnesty should indeed include these persons.

Both desertion and evasion are criminal acts according to the Criminal Law of FYROM. Depending on the specifics of the offence, the punishment may be imprisonment of up to one year for failing to appear, up to three years for hiding yourself in order to avoid military duties, up to five years for leaving the country in order to avoid recruitment or serving the draft, or up to ten years for the person who encouraged others to leave the country in order to avoid recruitment or military service.¹ Moreover, the Law on Defence also provides that failing to respond to the invitation for a call-up to military service is a misdemeanour punishable by a fine or by a prison term of up to 60 days.

During the recent armed conflict in FYROM, a number of men failed to appear for the draft or deserted from their military units. Moreover, family members of draft evaders and deserters also fled from Macedonia fearing some sort of retribution for the acts of their husbands/sons. In Kosovo, for example, refugees have reported to UNHCR that they and their family members left FYROM fearing to be summoned for military service, or having been called up refused to comply or deserted their units and for these reasons were and are still unwilling to return to FYROM. Others who have returned to their villages of origin in FYROM have expressed their inability to reintegrate or to move freely due to a continuing fear of arrest.

Although the exact numbers of those who fled Macedonia for reasons of evasion of military service or desertion is not known, it is anticipated that citizens of FYROM, regardless of their ethnic background, will fear to return and instead lodge asylum claims abroad on this basis. Already, some European countries have contacted the Office to request country of origin information pertaining to draft evasion and desertion.

¹ See attached Annex A for the specific provisions of the Criminal Code relating to this subject.

III. Legal Guarantees to Facilitate Voluntary Return and Promote Reintegration

The most appropriate legal guarantee to protect draft evaders and deserters from criminal prosecution would be the incorporation of such provisions into an Amnesty Law. The Government could propose such a Law for urgent promulgation by Parliament.

Those criminal acts related to refusal to respond to the military summons, draft evasion and desertion to be covered by an Amnesty Law should include reference to the following provisions of the Criminal Law:

- Article 341: failure to appear upon receiving a summons for recruitment, receiving weapons, performing other military services; hiding in order to evade military obligations, leaving the country or staying abroad to evade recruitment or serving the draft or military service, or encouraging other persons to do any of the above;
- Article 342: avoiding military service by mutilation or deceit;
- Article 344: voluntarily leaving his unit and failing to reappear, hiding in order to evade service in the Armed Forces, or leaving the country and staying abroad or planning to leave the country so as to evade service in the Armed Forces.
- Art. 322: serving the interests of the enemy, and/or within the enemy's military formations taking an active part in the hostilities as an ally of the enemy's military forces, or recruiting citizens to do the above.

Also, reference should be made to the Law on Defence:

- Article 168(1)(4): a citizen evading the invitation related to Article 89 of the Law, will be charged for the offence with fine of 5000 to 30,000 denars or sentenced for prison term up to 60 days.
- Article 89: citizens called to perform the rights and duties, as defined in Article 2, are obliged to respond to the call and contact the military body in charge.
- Article 2(1)(1): in defending the Republic the citizens have the right and obligation to perform the military duty.

In the absence of and prior to the enactment of an Amnesty Law, any governmental declaration or expression of political will must make specific reference to an amnesty for draft evaders and deserters.

Moreover, although no one to date has been subjected to criminal or administrative proceedings for having left or returned to fYROM illegally, provisions for guarantees against any sanction (criminal or administrative) should also be incorporated into the scope of any amnesty granted.

UNHCR Skopje
7 November 2001

ANNEX A

Criminal Law of Macedonia

ARTICLE 341

- (1) He, who without a justified reason will not come to the time specified for recruiting, announcing of military schedule or admittance of weaponry or serving the military draft, military exercise or other military service, although summoned by individual or general invitation, will be punished with a fine or imprisonment up to one year.
- (2) He, who is hiding in order to evade his obligation from paragraph 1, although summoned by individual or general invitation, will be punished with three months to three years imprisonment.
- (3) He, who will leave the country or stay abroad in order to evade recruiting or serving of military draft, military exercise or other military service, will be punished with one to five years of imprisonment.
- (4) He, who evokes or encourages more persons to perform the acts of paragraphs 1,2 and 3, will be punished for his act from paragraph 1 with a fine or imprisonment up to three years, and as for the acts from paragraphs 2 and 3, with one to ten years of imprisonment.
- (5) The perpetrator of the acts from paragraph 2 and 3, who voluntarily will report the state body in charge may be punished less severely or be pardoned.

ARTICLE 342

- (1) A person who, in order to avoid the military service or person who shall be rescheduled on an easier position-by injuring himself or making himself temporally incapable for conducting the military service or allowing someone else to help him realising such an intention-shall be punished with three months to three years of imprisonment.
- (2) If, committing of a an aforementioned crime result in a life-incapability for conducting military service, the offender will be punished with one to five years of imprisonment.
- (3) He, who shall simulate sickness or who shall use the false documents or act in any other fraudulent manner, in order to fulfil the aforementioned criminal intention, shall be punished with three months to three years imprisonment.

ARTICLE 343

He, who shall misuse his official position or his authoritative powers, in order to relieve himself from the military service or to be rescheduled on an easier position, shall be punished with one to five years imprisonment.

ARTICLE 344

- (1) A person of military service, who voluntarily will leave his unit or service and will not return to duty within 10 days or will not return in the same time limit from an approved leave outside the unit or service, will be punished with a fine or imprisonment up to one year.
- (2) Punishable by paragraph 1, a person of military service, who has stayed more than twice and shorter than 10 days outside his unit or service without permission will be punished as well.
- (3) A person of military service, who voluntarily will leave his unit or service during performing an important task or intensifying degree of military readiness of the unit, will be punished with three months to three years imprisonment.
- (4) A person of military service hiding in order to evade service in the armed forces or voluntarily will leave his unit or service and will not return to duty within 30 days or will not return in the same time limit from an approved leave outside the unit or service, will be punished with six months to five years of imprisonment.
- (5) A person of military service who will leave the country and stay abroad as to evade the service in the armed forces will be punished with one to ten years of imprisonment.
- (6) A person of military service, who is planing flight abroad in order to evade service in the armed forces, will be punished with six months to five years of imprisonment.
- (7) The perpetrator of the act from paragraphs 3 and 4, who voluntarily will report to the state body in charge, may be punished less severely.

ARTICLE 322

- (1) Citizen of Republic of Macedonia who, during the war or military insurgency, serve to the interests of the enemy, and/or within enemy's military formations take active part in the hostilities as an ally of the enemy's military forces, will be punished with minimum three years of imprisonment.
- (2) He, who recruits citizen of Republic of Macedonia as to serve to the interests of the enemy, and/or within enemy's military formations take active part in the hostilities as an ally of the enemy's military forces, will be punished with minimum five years of imprisonment.

Republic of Macedonia
President

Skopje, November 12th, 2001

Dear Messrs Solana, Geoana and Robertson,

Expressing my gratitude for your letter dated October 23, 2001 in which you express your understanding of the scope of the immunity from prosecution for members of the former so-called NLA who voluntarily disarmed, and the way in which that immunity shall be effectively implemented;

In full conformity with the official statements and firm commitments made by the Prime Minister, Mr. Ljubco Georgievski, the Minister of Interior, Mr. Ljube Boskoski, the Minister of Justice, Mr. Idzet Memeti, and the Chief Prosecutor, Mr. Stavre Dzikov, towards the Secretary General of NATO, Lord Robertson, the Chairmen in Office of the OSCE, Mr. Mircea Geoana, the European Union Special Representative, Mr. Alain Le Roy, the NATO Ambassador, Claus Vollers, and the OSCE Chairmen in Office's Special Envoy, Ambassador Max van der Stoep;

I would like to share with you the mutually agreed attitudes of the Macedonian officials concerning the scope and the implications of the amnesty based on my statement of October 8, 2001, and confirmed by the Government on October 9, 2001

In particular, I would like to confirm that the immunity shall apply to those individuals who were members of so-called NLA who have voluntarily disarmed by September 26, 2001. Further, the immunity shall apply to any acts that constitute crimes under the Criminal Code of Republic of Macedonia, and that are connected with the conflict. In this connection there shall be an assumption that any individual identified as a member of so-called NLA during the relevant period has voluntarily disarmed and that it will be responsibility of the prosecution and government in any specific case pursued to establish as a factual matter that the individual had not voluntarily disarmed. Any individual who committed a crime in connection with the conflict during the relevant period who claims to have done so as a member of so-called NLA shall be assumed to have been a member of so-called NLA, and that it will be the responsibility of the prosecution and the government in any specific case pursued to establish as a factual matter that such individual was not a member of NLA.

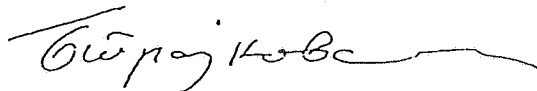
I also confirm that the relevant authorities will be instructed neither to arrest any individual covered by the immunity nor to continue pursuing any existing, nor to initiate new investigations or prosecutions of individuals covered by the immunity. With regard to

individuals who are detained or convicted for crimes committed as members of the so-called NLA. I expect that the Minister of Justice will submit to me, within one week from now, a list with the names of such individuals in pre-trial or post-conviction detention, whom I intend to pardon, under the pardon power provided to me under Article 84 of the Constitution, immediately after procedures have been completed before the Pardoning Committee of the President of Republic of Macedonia.

Finally, I confirm that the only exception to the immunity provided is for the individuals who have committed crimes covered and processed by the ICTY. My government is ready to fully cooperate with the ICTY. In this connection, I have also written to the Chief Prosecutor of the ICTY with regard to the fate of twelve missing persons of Macedonian ethnic background and received a reply from Mrs. Del Ponte that the Tribunal shall duly assess the information it will receive and shall decide in due course, and on the basis of the merits of the elements presented, whether there is sufficient basis to proceed with the opening of a formal investigation. I also understand that the ICTY, in accordance with its mandate, is in the process of collecting and reviewing information and will continue to do so on events where crimes under jurisdiction of the ICTY have allegedly been committed.

Yours sincerely,

BORIS TRAJKOVSKI

- the immediate cessation of hostilities between government forces and the ethnic Albanian guerrillas of the National Liberation Army (NLA);
- an amnesty for NLA members, on condition that it disarmed and disbanded;
- the presence in Macedonia for 30 days of a 3,500-strong NATO force, Operation Essential Harvest, to which the NLA would surrender its weapons and ammunition;
- the amendment by the Macedonian parliament of 15 articles in the constitution, which the ethnic Albanians say institutionalise inequality between ethnic Macedonians and ethnic Albanians, including references in the preamble giving a leading status to the "Macedonian nation";
- changes in the structure of the police, with more ethnic Albanians admitted in order to make it more representative of the ethnic balance;
- bi-national police patrols in the areas previously controlled by the NLA;
- the return of 125,000 displaced people, mostly ethnic Macedonians, to their homes;
- the use of Albanian as an official language in communication with government offices and in plenary sessions of parliament;
- an end to the special status awarded in the constitution to the Macedonian Orthodox Church, putting it on a level with Islam and Roman Catholicism;
- qualified majority voting in parliament (including a majority of those members who represent ethnic Albanians) for decisions concerning minorities, such as laws affecting culture, language, education, personal documents and use of symbols;
- a parliamentary committee for inter-community relations to arbitrate potential stalemates;
- qualified majority elections for the public attorney, three of the seven members of the Republican Judicial Council that advises on the appointment of judges, and three of the nine judges of the Constitutional Court;
- the appointment by the president of the republic of three members to the Security Council in such a way that minorities are represented fairly, allowing for the first time ethnic Albanian politicians to sit on the council, which was the key decision-maker during the crisis;
- greater responsibility for local government over public services, urban and rural planning, the environment, local economic development, local finance, communal services, sports, social security and healthcare, and—more importantly—culture and education, no longer restricted to primary education; and
- the requirement that subsequent changes to the constitutional amendments would need a two-thirds majority of the whole of parliament, including at least half of the votes of representatives of ethnic minorities.

Fra Udelevingsmin. notat af

19 oktober 2001 / STRAFFELOVEN

Udeblivelse fra militærindkaldelse og unddragelse af militærtjeneste
Paragraf 341

- (1) Den som uden lovlig grund, uagtet at han er indkaldt ved individuel indkaldelse, ikke giver møde til bestemt tid hos den kompetente statsmyndighed, med henblik på optagelse i det militære register, lægeundersøgelse, rekruttering, aftjening af militærtjeneste, deltagelse i militærøvelse eller oplysning om vedkommendes militære tilhørsforhold, vil blive idømt bødestraf eller fængselsstraf i op til et år.
- (2) Den som skjuler sig for at unddrage sig forpligtelsen i pkt (1), uagtet at han er indkaldt ved individuel eller generel indkaldelse, vil blive idømt fængselsstraf fra 3 måneder op til 3 år.
- (3) Den som forlader landet eller forbliver i udlandet for at undgå rekruttering eller aftjening af militærtjeneste, militærøvelse eller anden militærtjeneste, vil blive idømt fængselsstraf fra 1 år op til 5 år.
- (4) Den som opfordrer eller opildner flere personer til udførelse af handlingerne nævnt i punkterne (1), (2) og (3) vil for handlingen under pkt (1) blive straffet med bøde eller fængsel i op til 3 år, og for handlingerne under punkterne (2) og (3) med fængselsstraf fra 1 år op til 10 år.
- (5) Udførelse af handlingerne under punkterne (2) og (3) vil ikke blive straffet, såfremt vedkommende frivilligt henvender sig til den kompetente statsmyndighed.

Ulovlig frifindelse for militærtjeneste Paragraf 344

Den person med eller uden militærrang, som ved at udnytte sin position eller bemyndigelse lader sig frifinde til tjeneste eller lader sig overføre til lettere tjeneste, vil blive idømt fængselsstraf fra 1 år op til 5 år.

- (1) En person med militærrang, som efter eget initiativ forlader sin deling eller tjeneste og ikke vender tilbage til tjenesten i løbet af 10 dage eller indenfor samme tidsramme ikke vender tilbage til tjenesten efter tilladt ophold udenfor delingen eller tjenesten, vil blive idømt bøde eller fængselsstraf i op til 1 år.
- (2) Ved straf, som nævnt under pkt. (1), straffes ligeledes person med militærrang, som mere end to gange og i en kortere periode end 10 dage, ulovligt opholder sig udenfor sin deling eller tjeneste.
- (3) Person med militærrang, som efter eget initiativ forlader sin deling eller tjeneste under udførelsen af en vigtig opgave eller under delingens forhøjede beredskab, vil blive straffet med fængsel fra 3 måneder op til 3 år.
- (4) En person med militærrang, som skjuler sig for at unddrage sig tjeneste i de væbnede styrker, eller som efter eget initiativ forlader sin deling eller tjeneste og som ikke vender tilbage til tjenesten indenfor 30 dage, eller som indenfor samme tidsramme ikke vender tilbage fra tilladt ophold udenfor delingen eller tjenesten, vil blive straffet med fængsel fra 6 måneder op til 5 år.
- (5) Person med militærrang, som forlader landet eller forbliver i udlandet med det formål at unddrage sig tjeneste i de væbnede styrker, vil blive straffet med fængsel fra 1 år op til 10 år.
- (6) Person med militærrang, som forbereder flugt til udlandet med henblik på unddragelse af tjeneste i de væbnede styrker, vil blive straffet med fængsel i 6 måneder op til 5 år.
- (7) Udføreren af handlingerne nævnt i punkterne (3) og (4), som frivilligt henvender sig til den kompetente statsmyndighed, kan opnå mildere straf.

1. juni 2001 Nr. 42 -side 3135: **FORSVARSLOVEN JUNI 2001**

§ 68

En rekrut, som har til hensigt at rejse til udlandet for at tage varigt eller midlertidigt ophold i længere end tre måneder, er forpligtet til at underrette Forsvarsministeriet om sin rejse.

(...)

1. juni 2001 Nr. 42 -side 3136-3137:

g) Lægdsrulle for værnepligtige

§ 88

Der føres lægdsrulle over værnepligtige. Registreringen i lægdsrullen sker efter det fyldte 17 år. Lægdsrullen over de værnepligtige føres af Forsvarsministeriet.

På anmodning fra Forsvarsministeriet har statslige myndigheder, private og offentlige virksomheder, institutioner og tjenester og enheder for lokalt selvstyre¹ pligt til at udlevere oplysninger om de værnepligtige, som er af betydning for lægdsrullens vedligeholdelse.

Den værnepligtige er forpligtet til at underrette Forsvarsministeriet om enhver ændring af oplysninger, som er af betydning for lægdsrullens vedligeholdelse, inden for en frist af otte dage regnet fra ændringens ikrafttrædelse.

§ 89

En borger, som er indkaldt af en myndighed med henblik på udførelse af rettigheder og pligter i § 2 af nærværende lov, har pligt til at melde sig til pågældende myndighed på det sted og tid, som er angivet i den individuelle indkaldelse eller generelle indkaldelse.

(...)

Februar 1992 Nr. 8 -side 95: **FORSVARSLOVEN FEBR 1992**

KAPITEL IX

STRAFFEBESTEMMELSER

§ 124

Der straffes med bøde fra to til seks tusind dinarer eller med fængsel i op til 60 dage, hvis en borger:

- 1) ved anbringelsen af oplysninger og informationer inden for forsvarsområdet ikke træffer forholdsregler for kryptering, kontraelektronisk sikkerhed eller andre forsvarsforanstaltninger (§ 40);
- 2) ikke efterkommer en indkaldelse fra tilbørlige myndighed (§ 70);
- 3) ikke bygger beskyttelsesrum (§ 92, stk. 2);
- 4) ikke udfører mørkelægning (§ 94, stk. 2), samt
- 5) ikke yder medicinsk førstehjælp (§ 96, stk. 2).

¹ En "enhed for lokalt selvstyre" er en politisk-geografisk størrelse, som delvis svarer til kommune eller rettere *sogn* i ældre dansk forvaltning, det vil sige uden den med et sogn forbundne religiøse konnotation. Overs. anm.

KAPITEL XVII

STRAFFEBESTEMMELSER

§ 168

Der straffes med bøde fra 5.000,00 denarer til 30.000,00 denarer eller med fængsel i op til 60 dage, hvis en borger:

- 1) ikke indfrier økonomiske eller indkomstmæssige fordringer på basis af den materielle pligt¹ i hh. t. § 14;
- 2) ikke underretter Forsvarsministeriet om sine hensigter om at rejse til udlandet i hh. t. § 67;
- 3) ikke underretter Forsvarsministeriet om ændringer af oplysninger af betydning for lægdsrullens vedligeholdelse i hh. t. § 88, stk. 3;
- 4) unddrager sig indkaldelser fra en kompetent myndighed i hh. t. § 89;
- 5) ikke tillader opstilling og tilslutning af luftalarmer i hh. t. § 106, stk. 1;
- 6) ikke bygger beskyttelsesrum i hh. t. § 111, stk. 2;
- 7) ikke bevarer og værner om forsvarshemmeligheder eller ikke lever op til forskrifterne for bevarelse af hemmeligheder, eller
- 8) udfører foto- eller filmoptagelser eller videnskabelige o. a. undersøgelser uden Forsvarsministeriets godkendelse i hh. t. § 141, stk. 2.

Straffebestemmelsen i stk. 1 finder ligeledes anvendelse for en udenlandsk statsborger, hvis vedkommende ikke indfrier økonomiske eller indkomstmæssige fordringer på basis af den materielle pligt² i hh. t. § 15.

§ 169

Der straffes med bøde fra 20.000,00 denarer til 50.000,00 denarer eller fængsel i op til 90 dage, hvis en militærperson organiserer et politisk parti eller civil forening i militæret, hvis vedkommende under sin tjeneste i militæret styres af sin politiske overbevisning, eller hvis vedkommende deltager iklædt sin militære uniform ved politiske møder og demonstrationer eller fremviser partiers logoer, symboler eller andre kendetegn for politiske partier i hh. t. § 47.

§ 170

En erhvervsvirksomhed, offentlig virksomhed, institution eller tjeneste straffes med bøde fra 100.000,00 til 300.000,00 denarer, hvis vedkommende:

- 1) ikke sikrer gratis kost, logi og økonomisk underhold til en værnepligtig, som aftjener sin tjeneste civilt i hh. t. § 9, stk. 3 og § 153;
- 2) ikke indfrier økonomiske eller indkomstmæssige fordringer på basis af den materielle pligt³ i hh. t. § 14;
- 3) ikke giver oplysninger om værnepligtige, som er af betydning for lægdsrullens vedligeholdelse i hh. t. § 88, stk. 2;
- 4) ikke træffer forholdsregler til beskyttelse og redning af de ansatte, materiel og brugerne af tjenesteydelser i krigstid i hh. t. § 91 og § 97;

¹ Materiel pligt - *materialna obvrška*. Der er herunder tale om en særlig regelbestemt pligt til indfrielse af myndighedernes skatter og afgifter af indkomst eller ejendom. Overs. anm.

² Se note 1.

³ Se note 1.

6) ikke fortsætter med at producere og yde tjenesteydelser i krigstid (jfr. 91 og § 97;

6) ikke er rede til at producere og yde tjenesteydelser i krigstid i hh. t. § 92 og § 98;

7) ikke deltager i gennemførelsen af militære øvelsesaktiviteter i hh. t. § 93, stk. 1 og § 99, stk. 1;

8) i krigstid ikke prioriterer opfyldelsen af behov fra militær, statens myndigheder og civile forsvarsstyrker, som Republikken danner; endvidere fra erhvervsvirksomheder, offentlige virksomheder, institutioner eller tjenester, som er af særlig betydning for forsvaret i hh. t. § 95, stk. 1;

9) ikke træffer forholdsregler for datakryptering, elektronisk datasikkerhed og andre forsvarsforanstaltninger i hh. t. § 102;

10) ikke underretter befolkningen og Forsvarsministeriet om farer for militære kamphandlinger, naturkatastrofer, epidemier, tekniske og teknologiske katastrofer og andre ulykker, som kan udgøre en fare for mennesker og materiel i hh. t. § 204, stk. 2;

11) ikke tillader opstilling og tilslutning af luftalarmer. jfr. § 106 stk. 1;

12) ikke bygger beskyttelsesrum og andre beskyttelsesfaciliteter i hh. t. § 111, stk. 2;

13) ikke bevarer og værner om forsvarshemmeligheder eller ikke lever op til forskrifterne for bevarelse af hemmeligheder, eller

14) udfører luftfotografering og andre former for undersøgelser uden regeringens eller Forsvarsministeriets godkendelse i hh. t. § 141.

For overtrædelse af stk. 1 af nærværende paragraf straffes tillige ansvarshavende i pågældende erhvervsvirksomhed, offentlig virksomhed, institution eller tjeneste med bøde fra 5.000,00 denarer til 30.000,00 denarer eller fængsel i op til 60 dage.

Straffebestemmelsen i stk. 1 finder ligeledes anvendelse for en udenlandsk erhvervsvirksomhed eller individuel forretningsmand, hvis vedkommende ikke indfrier økonomiske eller indkomstmæssige fordringer på basis af den materielle pligt⁴ i hh. t. § 15.

§ 171

En ansvarshavende person for en enhed for lokalt selvstyre⁵ straffes med bøde fra 5.000,00 denarer til 30.000,00 denarer eller fængsel i op til 60 dage, hvis vedkommende ikke træffer forholdsregler til værn og beskyttelse af borgerne og materiel og ikke er rede til at opfylde sine forpligtelser vedrørende forsvaret i hh. t. § 100.⁶

⁴ Se note 1.

⁵ En "enhed for lokalt selvstyre" er en politisk-geografisk størrelse, som delvis svarer til kommune eller rettere sogn i ældre dansk forvaltning, d.v.s. uden den med et sogn forbundne religiøse konnotation. Overs. anm.

⁶ Generel kommentar: Originalteksten bærer præg af militær jargon, delvis overtaget fra den jugoslaviske folkearmes tid (1945-1991) og er ikke blevet underlagt tilbundsgående retssproglig revision. Den giver derfor et generelt indtryk af et forhastet regelsæt. Overs.

И.д. бр. 1/98

25.04.1999 година

Основен суд Куманово

Bilag 8

RETSdok 1

Пред Основен суд Куманово во тек е постапка по И.д.бр. 1/98 против обвинетиот [REDACTED], роден во Куманово, на ден [REDACTED] 197[REDACTED] г. со последна адреса во Куманово, ул. " [REDACTED]" бр. [REDACTED], моментално непознат на органите на прогон, УВР Куманово и МВР Македонија поради непознатата адреса, непријавил нова адреса и не се знае каде престојува.

Лицето [REDACTED] се терети како обвинет за сторување на кривично дело Одавање на воена тајна предвидено и казниво по чл. 349, точка 1 од КЗ, како и кривично дело Неовластено влегување во воени објекти и правање на опици или пртежи на воени објекти и борбени средства предвидени и казниво по чл. 350 од КЗ.

Докслку повиканото лице не се јави на оваа покана, а не го оправда своето недоаѓање, може присилно да биде донесена одлука согласно чл. 142, ст. 3 од Законот за кривичната постапка

Овластено службено лице

М.П.

Св. [REDACTED]

I.d.nr. [redacted] 98

04.1999

Grundretten Kumanovo

Im. Fin.sekr. 19 J.nr.

CFL

22 SEP. 2000

Artial bilag

Aktnr. [redacted]

Foran Grundretten Kummanovo er der rejst sigtelse på baggrund af I.d.nr. [redacted] 98 mod den sigtede, [redacted], født i Kumanovo, den [redacted] 197[redacted] med seneste adresse i Kumanovo, ul. "[redacted]" nr. [redacted] som i øjeblikket er uopnåelig af efterretningsmyndighederne, Styrelsen for indre anliggender (UVR) Kumanovo og Ministeriet for indre anliggender (MVR) i Makedonien på grund af ukendt adresse, har ikke anmeldt ny adresse og det vides ikke hvor han opholder sig.

Osmani Elvis behandles som sigtet for lovovertrædelse, videregivelse af militær hemmelighed forudset og strafbart i henhold til paragraf 3-97 punkt 1 i straffeloven, ligesom lovovertrædelse, uvedkommende indtrængen i beboelsesejendomme samt udførelse af skitser og tegninger på militær objekter og krigs ? forudset og strafbart i henhold til paragraf 350 i straffeloven.

Såfremt den tilsagte person ikke svarer på denne indkaldelse og ikke godtgøre sit fravær, kan denne blive fremført med magt og træffes afgørelse i overensstemmelse med paragraf 143 stk. 3 i strafferetsplejeloven.

M.S.

Bemyndiget person
(underskrift)

? = kan ikke tyde teksten p.g.a dårlig kopigengivelse.

BILAG 9
RETSODOK 2

Основен суд Куманово
врска К.бр. [] - Лик. []
[] 01.2001 година

И з в е с т у в а њ е

- за покренување на Потерница против
обвинет во кривични постапки во РМ -

Со известува УВР Куманово на РМ Македонија, дека против ли
цето [] од Куманово, ул. " [] " бр. [], со сега не
позната адреса на живеење, веројатно во Република Македонија, е
водени кривични постапки и е кривично осуден за кривични дела по
член 349 од КЗ на РМ - Оддавање на државна воена тајна, кривично
дело за кое е предвидено казна затвор до 3 години, по член 344 о.
КЗ на РМ - Самоволно оддалечување - бегство од вооружени сили на
РМ, за кое е предвидено казна затвор до 5 години, па сооглед дека
против лицето се водени овие кривични постапки и му е изречена ви
шна казна затвор од 4 години и 3 месеци со Пресуди К.бр. []/00
донесена на [] 01.2001 година и Пресуда К.бр. []/00 донесена на
[] 01.2001 година од овој Суд.

Поради наведеното, бараме да ги превземат сите потребни ме
рки за да лицето кое е во бегство, го приведете заради издржување
на кривична казна затвор во траење од 4 години и 3 месеци.

[] 01.2001 година Куманово

Основен суд Куманово

OVERSÆTTELSE

Grundretten Kumanovo

Sag: K.nr. [redacted]-ik. [redacted]

Den, [redacted] 01.2001

M E D D E L E L S E

- vedr. iværksættelse af Efterlysning mod
sigtet for kriminelle forhold i RM -

Hermed informeres Republik Makedoniens UVR* Kumanovo om, at der mod [redacted] fra Kumanovo, ul. [redacted] br. [redacted] i øjeblikket med ukendt bopælsadresse, muligvis udenfor Republik Makedonien, har fundet retsforfølgelse sted og at han er idømt straf for kriminelle forhold, i henhold til paragraf 349 i Republik Makedoniens straffelov – Afsløring af statslig militær hemmelighed, kriminel handling for hvilket er forudset fængselsstraf indtil 3 år, i henhold til paragraf 344 i Republik Makedoniens straffelov – Frivillig forflyttelse – flugt fra Republik Makedoniens væbnede styrker, for hvilket er forudset fængselsstraf indtil 5 år, og således med henblik på, at der mod denne person er ført disse sagsanlæg for kriminel handling og at der er afsagt fængselsstraf på tilsammen 4 år og 3 måneder med dom K.nr. [redacted] 00, afsagt den [redacted] 01.2001 og dom K.nr. [redacted] 00, afsagt den [redacted] 01.2001 af denne ret.

På grund af overfor anførte, anmoder vi Dem om, at De tager alle nødvendige midler i brug for, at personen som er på flugt kan blive bragt til afsoning af fængselsstraffen som er på 4 år og 3 måneders varighed.

Den, [redacted] 01.2001 i Kumanovo

Grundretten Kumanovo

(rettens stempel)

-underskrift-

*UVR=Styrelsen for indre anliggender

1

BILAG 10

Министерство за одбрана
Подрачна единица Куманово
бр. 1416 од 17. сеп. 1992000 год.

Образец бр. 2
Чин Војник
ВЕС 1161

П О К А Н А
за мобилизација

[Redacted] [Redacted] [Redacted]
(име, татково име и презиме)

роден [Redacted] 1973 година, адреса на живеење (престој) ул. [Redacted]
[Redacted] бр. 8.8.

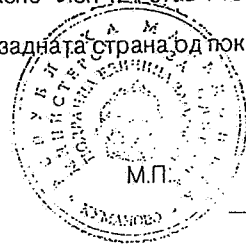
домашен телефон [Redacted] вработен во [Redacted], телефон на работа [Redacted]

ВЕДНАШ да се јавите во ВЕ Куманово моб. собиралиште [Redacted]
2957/29 6. Фро, собирно место Х. Карбаш

Во случај на спреченост, се задолжувате да го известите овој орган.

НАПОМЕНА:

1. Неотповикувањето на оваа покана согласно член 70 од Законот за одбрана повлекува одговорност согласно член 124 став 1 точка 2 од споменатиот закон.
2. Да се прочита упатството на задната страна од поканата.

ОВЛАСТЕН РАБОТНИК
[Signature]

УПАТСТВО

1. По приемот на поканата, ВЕДНАШ, по најкраток пат упатете се во воената единица во која сте распоредени.
2. Ако во поканата е одредено собирното место заради превезување до воената единица, упатете се веднаш таму.
Ако во поканата не е одредено собирното место, во воената единица упатете се пешки (не со сопствено возило), при тоа со можност да користите превозни средства што се движат во тој правец.
3. На патот до ВЕ, бидете внимателни и избегнувајте непотребни контакти и разговори со непознати лица. За пројавените проблеми по патот, користете помош од органите на полицијата, при тоа не го прекинувајте движењето кон целта.
4. Со себе понесете ја оваа покана, воената книшка, воената опрема со која сте задолжени и личен прибор за хигиена.
5. Во воената единица се јавувате облечени во воена униформа со која сте задолжени.

UDLÆNDINGESTYRELSEN

Vedr. [redacted]

Udl.nr. 1-28-[redacted]

Tilskrevet: 22

Forsvarsministeriet
 Underordnet enhed *Kumanovo*
 Nr. 1416 af 17.03.2001

Blanket Nr. 2
 Rang soldat
 VES 11101

INDKALDELSE
 til mobilisering

[redacted] [fornavn, faders fornavn, efternavn], født den [redacted] 197[redacted] med bopælsadressen (opholdsadressen) ul. [ulæseligt] [redacted] Nr. uden nummer [redacted], telefon hjemme, beskæftiget hos [redacted], telefon på arbejde [redacted]

De skal UFORTØVET give møde for Militærenhed *Kumanovo*, mobiliserings-samlingssted 2957/29 B. *Prlo*, samlingssted *Kh. Karposj*.

I tilfælde af at De er forhindret heri er De forpligtet til at give nærværende organ meddelelse herom.

BEMÆRKNING:

1. Manglende reaktion på nærværende indkaldelse medfører i henhold til artikel 70 i Lov om Forsvaret ansvar i henhold til artikel 124, stk. 1, punkt 2 i den omhandlede lov.
2. Vejledningen på indkaldelsens bagside skal gennemlæses.

Locus sigilli

Stempel med våben i midten:

Republikken Makedonien
 Forsvarsministeriet
 Den underordnede enhed [ulæseligt]
 Kumanovo

BEMYNDIGET MEDARBEJDER
 [ulæselig signatur]

VEJLEDNING

1. Efter modtagelsen af indkaldelsen skal De UFORTØVET begive Dem ad den korteste vej til den militærenhed De er blevet uddelegeret til.
2. Dersom der i indkaldelsen er fastsat samlingssted med henblik på transport til militærenheden, skal de ufortøvet begive Dem dertil. Dersom der i indkaldelsen ikke er fastsat et samlingssted, skal De begive Dem til militærenheden til fods (ikke i eget køretøj), idet De i den forbindelse udnytter muligheden for at benytte transportmidler, der er på vej i samme retning.
3. På vej til militærenheden skal De være agtpågivende og undgå unødvendige kontakter eller samtaler med ubekendte personer. I forbindelse med problemer, der dukker op undervejs, skal De gøre brug af hjælp fra politimyndighederne, men De må i den sammenhæng ikke afbryde Deres bevægelse imod målet.
4. De skal medbringe nærværende indkaldelse, Deres soldaterbog, den militære udrustning De har lånt samt grej til personlig hygiejne.
5. De skal give møde ved militærenheden iført den militæruniform De har lånt.

Oversat fra makedonsk den 1. maj 2001 af Rolf H. Christensen

Rolf H. Christensen